

දර්ශන ගඟුල

2013 ජූ මාර්තු 26 වන දින

LakRuhunu.com

වැලිගම ශ්‍රී සුගත ශාන්තිසේවා සංඝදායේ
නිර්මාතෘ ගරු යාවජීව සභාපති

ටී. ඩබ්ලිව්. ඒ. කලාණ වසන්ත මහතා විසින්.

දර්ශන ගඟුල

මාසික ධර්ම දානය

2013
March 26

අනුසල් පිරි කින කිලි වස්ත්‍රයකි.

වන්දනා මාසික දානයකි.

එක් වන්ත සත්‍ය දකින්න

ධර්මකාමී පින්වතුනි,

අද ක්‍රිස්තු වර්ෂ 2013 වසරේ මාර්තු මසට යෙදුණු මැදින් පුර පසළොස්වක පොහොය දිනයයි. තමන් වහන්සේගේ ගමනින් වන මහා අභිවාද්ධිය දැක, අංග, මගධ, දෙරටින් පැවිදිව රහත්වූ දස දහසක් ද, කිඹුල්වත්තීන් පැමිණ පැවිදි වූ දසදහසක් ද වූ විසි දහසක් රහතුන් වහන්සේලා පිරිවරා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිඹුල්වත බලා පිටත් වූයේ අද වැනි මැදින් පුරපසළොස්වක දිනක දීය.

අද සද්ධර්ම පණිවුඩයට මාතෘකා කරගත්තේ සූත්‍ර පිටකයේ මැදුම් සඟියෙහි මූලපර්යාය වගගයේ 07 වෙනි සූත්‍රය වන වතථුපම සූත්‍රයයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙම දේශනාව සිදු කරන්නේ සැවැත්නුවර ජේතවනාරාමයේ වැඩ වසන සමයේදී ය. මෙම දේශනාව අපේ සිත අකුසල ධර්මවලින් කිලිටි වනහැටි සහ වයිනි පිරිසිදුවන ආකාරය කියාදීමට දේශනා කරන ලද්දකි. මේ සඳහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉතා ලස්සන ගැළපෙන උපමාවක් භාවිතා කරනව. එනම්, කිලිටි වූ වස්ත්‍රයක් සඳහා සායම් පෙවීමක් සම්බන්ධවයි.

පින්වත් මහණෙනි, තම රැකියාව සඳහා රෙදිසෝදන එමෙන්ම රෙදිවලට සායම් පොවන මනුෂ්‍යයෙක් වස්ත්‍රයකට සායම් පෙවීම සඳහා සායම් භාජනයකට ඔබනව නැවත පිටතට ගෙන බලන විට නිසි පරිදි නිසි වර්ණය ඒ වස්ත්‍රයේ රැඳීලා නැහැ. ඊට හේතුව මේ වස්ත්‍රය සෝදලානැති අපිරිසිදු වස්ත්‍රයක් නිසාය. නැවත පිරිසිදු වූ සේද වස්ත්‍රයක් සායම් භාජනයට ඔබනව දිග හැර බලද්දී මේ වස්ත්‍රයට හොඳට නියමිත වර්ණය. රැඳීලා ප්‍රභාස්වරව පෙනෙනව. පළමු කී වස්ත්‍රයට සායම් ඇල්ලුවේ නැත්තේද දෙවෙනිව කී වස්ත්‍රයට සායම් නිසි පරිදි ඇල්ලුවේද , එම වස්ත්‍ර පිරිසිදු නොකරනලද සහ පිරිසිදු කරන ලද වෙනස නිසා ය. එපරිද්දෙන්ම මහණෙනි, ලෝක සත්වයාගේ සිත ද අපිරිසිදු වූනොත් මරණින් මතු දුගතිය ද, පිරිසිදු වූනොත් සුගතිය ද, කැමති විය යුතුමය. ඊළඟට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දේශනා කරනව. කතමෙව හිකඛවෙ චිතතසස උපකකිලෙසා? පින්වත් මහණෙනි, මොනවායිනි ද සිත කිලිටි වන්නේ?

අභිජකධා විසමලොභො චිතතසස උපකකිලෙසො තමන් සතු දේ ගැනත් අනුන්සතු දේ ගැනත් ලෝභකම ඇතිවීම නිසා තමන්ගේ සිත කිලිටිවේ දේශණාවේ හැටියට තමන් සහ අනුන් සතු දේ පිළිබඳව ඇතිවන බලවත් ආශාවයි (ඡන්දරාගය). ලෝභය තමන්ගේ සහ අනුන්ගේ අනථිය ප්‍රශාසනාදීම ද, සිත කෝප කිරීම ද බියට ද හේතු වේ. අකුසල් මහා මුල් තුනෙන් එකකි. දුක ඇතිවීමට හේතුව දේශනා කරන සමුදය ආයථී දේශණයේ තෘෂ්ණාව වශයෙන් වදාළේ ද මෙම විෂම ලෝභයයි. මෙයින් කිලිටි වූ සිත මරණින් මතු දුගතියට පමුණුවයි.

බ්‍යාපාදො චිතතසස උපකකිලෙසො කේන්ති යෂමෙන් හිත කිලිටි කරගැනීම තරහ ඇතිවීම ව්‍යාපාදයයි. කෙටියෙන් කියන්නේ නම් මෙෙත්‍රියෙහි විරුද්ධ පැත්තයි. කෞන්තිය සිතෙන් පලාගොස් අනුන් හැසේවා ආදී වේතනාවන් සිත තුළ පහළවීමයි. ඒ තුළින් සිත කිලිටි වීමයි.

කොධො චිතතසස උපකකිලෙසො ක්‍රෝධය යනු ලෝකයා රිදවීමට හිතට ඇතිකරගන්නා ද්වේශයයි. පළමුවෙන් සිත තුළ ඉතා සුළු වෙන් හටගෙන ක්‍රමයෙන් වැඩි අනුන් හා තමන් ද විනාශ වන්නා වූ අකුසල සිතුවිල්ලකි ක්‍රෝධය උමතුවකි. තමාගේම වස්තුව විනාශකරයි.

අමුදරුවන්ට වධහිංසා කරයි. දෙමාපිය ගුරුවරාදීන්ට වධ හිංසාකරයි. එබැවින්ම ක්‍රෝධය ආ විගස තම නිවසට ඇතුළු වූ සපීයකුසේ ද කුසයට ඇතුළු වූ වසවිෂ සේ සළකා දුරුකිරීමට උත්සාහ කළ යුතුය. එසේ නොවුවහොත් එයින් ඔහුට මෙලොවද මරණින් මතු ද දුකට පත්වීමට හේතුවේ.

උපනාහො විතතසස උපකකිලෙසො මේ පරණ වූ නැවත නැවත පැවැත් වූ ක්‍රෝධයේ ස්වභාවය යි. දීඝී කාලයක් ක්‍රෝධකර ඇතැම්විට එක් ජාතියකදී කෙළවර නොවී හවාන්තර ගත වී කාලියකින්හ, දේවදත්ත, ආදීන්ට මෙන් මහා වෛරයක් බවට පත් වී අවිච්චිනා නිරයේ ඉපදීමට ද හේතු වේ.

මකෙධා විතතසස උපකකිලෙසො අනුන් විසින් තමන්ට කළ, ගුණ අමතක කිරීමයි. ගුණ මකා දැමීමයි. මාපිය ගුරුවර ඥාතිමිත්‍රදීන්ගෙන් උපකාරලබා දියුණුවූ පසු “මගේ වියරියෙන් දියුණු වූවා මිස මට කවුරුන්වත් කළ දෙයක් නැත...” යයි කළ ගුණ මකා දමති. මෙවැන්නෝ ඇතැම් විට මෙලොවදීම නැවත පිරිහී නපුරු අනතුරු උවදුරු රෝග වැළඳී බොහෝ කල් දුක් විඳ කායික ආර්ථික මානසිකව පිරිහී මියයයි. වර්තමානයේ ද, මේ සත්‍ය සමාජය දෙස විමසීමේදී බලා තේරුම් ගත හැකිය.

පලාසො විතතසස උපකකිලෙසො ගුණවන්තයින් හා තමා සම කොට “මගෙන් ඔහුගෙන් වෙනස කුමක්දැ” යි හිතා යුගග්‍රාහීව ගෙන ගරුකළ යුත්තාට ගරු නොකොට කීකරු විය. යුත්තන්ට කීකරු නොවී ගරු උපදෙස් ගත යුත්තන්ගෙන් ගුරුකම් නොගෙන නුගත් ගුණවත්තො වූ තමා උගතුන් හා ගුණවතුන් සමග සමව සිතා දෙලොවින්ම පිරිහේ.

ඉසසා විතතසස උපකකිලෙසො අනුන්ගේ සම්පත් නොරැස්නාගතියයි. අනුන් ලබන ඇඳුම් පැළඳුම් ගේ දොර, කුඹුරු, වතුපිටි, තනතුරු, පූජා සත්කාර, නොඉවසීමයි. ඒවා හැති කිරීමට නිතරමාන බලයි. ඒවා කවදා විනාශ වේදැයි බලා සිටී. හැතිවූ අවස්ථාවේදී ඉමහත් සතුටක් ලබයි. එසේ නොවුවහොත් අනුන්ගේ සම්පතෙහි දොසක් ඇදැයක් දැක “ ඔක එතරම් වටිනා දෙයක්

නෙව්'යයි කියානෝ සැනසේ මේ තත්වය ගිහියන්ට ගිහියන් ගැනත්, පැවිද්දන්ට පැවිද්දන් ගැනත් ආදී වශයෙන් විශේෂ වේ. අනෙක් ආකාරයේ පාපයක් කළොත් ඔහුට මෙලොව අයුතු වූ හෝ ලාභයක් සුවයක් දැනේ. ඊෂ්ඨයා කරන්නාට ඉන්වන අයුතු වූ හෝ වාසියක් හෝ යහපතක් දෙලොවටම නැත බොහෝ සතුරෝද ඔහුට ඇතිවේ. සමාජය අප්‍රිය කරයි.

මවජරියං විතතසස උපකකිලෙසො මසුරුකම සිත කිලිටි කරයි. තමන් සතුදේ අනුන්ට හිමිවීම එයින් ප්‍රයෝජන ගැනීම දැකීමටත් අකමැති ගතියයි. මසුරා අනුන්ට තමාගේ දේ දෙන්න තියා අනුන් දකිනවාටත් අකමැති වේ. මසුරා ලෝභියා යනු දෙදෙනෙකි. මසුරා මසුරු කමට නොදේ. ලෝභියා ලෝභකම නිසා නොදේ. මසුරා වෙනත් කෙනෙකුගේ දීම ද වළක්වයි. දොස්කියති. ඔහු ලබන්නාගේ ලැබීම් ලාභයද, දායකයාගේ දීමෙන් වන පුණ්‍ය ලාභයද, නැති කරයි. ඔවුන් මරණින් මතු නිරයේ හෝ ප්‍රේතව උපදී.

මායා විතතසස උපකකිලෙසො තමන් ළඟ අගුණ දොස් තබාගෙන අකුසල් කරමින් ඒවා සඟවාගෙන ගුණවන්තයන් ලෙසට පෙනී සිට ලෝකයා රැවටීමයි. සංවරකම පෙන්නති. එනමුත් දුස්සීලවෙති. සිල්වතුන් ඇතිකරන්න කටා කරති. වත්පිළිවෙත් කරති. ඒවායේ ආදීනව කියති.නමුත් ඔහු ළඟ මේ ගුණ නැත. මෙයින් ලෝකයා රැවටෙති. එවැනි සිත් ඇත්තෝ කිලිටි සිත් ඇත්තෝ ය. ඔවුන් මරණින් මතු දුගතියේ උපදී.

සාධේය්‍යං විතතසස උපකකිලෙසො මෙම ලක්ෂණයෙන් යුතු සිතක් ඇත්තා බොරු මෙමතිය කරුණාව, හිතවත්කම්, නෂකම්, මිතුරුකම් දක්වමින් අනුන් රවටා ලාභ සත්කාර ලබා ගනී. නැති හිතවත් ගතියක් ඇතිලෙස දක්වා ලෝකය රවටයි. ඇතැමුන් බුද්ධ ශාසනයෙහි ධ්‍යානාභිඥා, මාගී ඵල යන උත්තරීතර මනුෂ්‍ය ධර්මයන් තමාතුළ නැතිව ඇතැයි කීමට ද, පෙළඹේ. එය මේ වර්ගයේ ඉතාම බරපතල නපුරු පාපයකි. ඔහු දෙවියන්, බ්‍රහ්මයින්, මාරයින්, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයින්, මනුෂ්‍යයින් සහිත සත්ව සමූහයෙහි මහාසොරා ලෙසට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාරා ඇත.

ටිමෙනා විතතසස උපකකිලෙසො මෙම කිලුට වන්නේ යුක්තියට, ධර්මයට මාපිය ගුරුවරාදීන්ට නැමිය යුතු තැනැත්තාට නොනැමෙන තද ගතියයි. දරදඬු කමයි. කිකරුකම දැක්විය යුත්තාට එවැනි අවස්ථාවට කිකරු කම දැක්විය යුතුය. එසේ නොවන්නා දෙලොවම පිරිහේ. සෂමතැනකදීම නැමීමට මෙයින් නොකිය වේ. එය ද පිරිහීමකි.

සාරමෙනාවිතතසස උපකකිලෙසො තරඟයට වැඩකරන ගතියක් යම් සිතක් තුළ පැවතීමයි. අනුන් යටපත්කිරීමක් අනුන්ට ඉහළින් කළා යයි කීමට වැඩකරන ගතියයි. එකට එක හෝ ඊට වැඩියෙන් කිරීමය. පින්දහම් කරන්න ගියත් මෙවැන්නෝ තරඟ කරති. අනුන් එක වචනයකින් බැන්නොත් අපහාස කළොත් ඔහු දෙනුන් ගුණයකින් වැඩි කරයි. මේ ආකාරයට හැම දේකදීම අනුන් යටපත් කිරීමට තමා ඉහළින් සිටීමට වෙර දරයි. වඩා හොඳ වන්නේ කළ යුත්ත හොඳින් කිරීමයි.

මානො විතතසස උපකකිලෙසො මෙය අහංකාරකම ඇති සිතක ස්වභාවයයි. මෙය උගත්කමින්, කුළයෙන්, ධනයෙන්, රූපයෙන් ආදී සම්පත්තින්ගෙන් තමන් උසස් යයි තමන් විසින්ම මැන හිත පැවැත්වීමයි. එම මානය හැමතැනකදීම අනුන් තැලීමට පෙළීමට භාවිතා කරති. මානය විවිධාකාරයෙන් වෙනස්වෙමින් සිත්තුළ ඇතිවේ. එය ද සිතට කිලුටකි. මරණින්මතු වඳුරන් ආදී තිරිසන් සතුන් වී ඉපදීමට හේතු වේ. මානෙහ මකකටොහොති

අතිමානො විතතසස උපකකිලෙසො ඉහත මානය පිළිබඳව කී ධනවත්කම් පණ්ඩිතකම්, කුලවත්කම් ආදියේ ආනුභාවයෙන් අනුග්‍රහයෙන් සාමාන්‍ය මානය දළුලා බලවත් වී අනිකාට කුමක් කළ හැකි ද? කුමක් තිබේ ද? කුමක් දැනී ද? යනාදී වශයෙන් අනුන් පහත්කොට තමා කොඬියක් මෙන් කොතක් මෙන් වුඩාමාණිකයක් මෙන් උසස්කොට ගත් කෙනාට බලවත් වූ මානයක් ඇතිවේ. එයට අති මානයයි කියනු ලැබේ. එවැනි සිතක් වියින් කිලිටි වී මරණින් මතු සුභබ ආදී තිරිසන් ගත උප්පත්ති ලබති. අතිමානෙහ කුකකුරො

මදෙ විතතසස උපකකිලෙසො මදය යනු මත් වීමය. උගත්, කුලවත්, ධනවත්, බලවත්කම් ආදියෙන් උඩඟු වීමෙන් ඇතිවන මත්වීම, මුලාවීමට මදය යනුවෙන් හඳුන්වයි. සුරාවෙන් මත්වුවෝ කළ යුත්ත නොකළයුත්ත තෝරා බේරානොගෙන. නොකළ යුක්ත කොට දෙලොවම පිරිහෙන්නා මෙන් මොවුන් ද දෙලොව පිරිහේ. සුරා මදය පවතින්නේ එහි සැර හෙවත් “සුර්” එක පවතින පැය කීපයකි. එහි ආදිනවය පමණක් සසරටම බලපානු ඇත. නමුත් කුල ධන ආදියෙන් මත්වුවෝ වසර ගණන් හෝ මරණය තෙක් එයින් මත්වී සසරට ද පවතින බැවින් මහා අනර්ථයකි.

පමාදෙ විතතසස උපකකිලෙසො සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේදී ප්‍රමාදය කියා හඳුන්වන්නේ යම්කිසි ක්‍රියාවක් කළ යුතු අවස්ථාවේදී නොකිරීම හැඟවීමටයි. මෙහි “පමාද” යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ අකුශල ධර්ම රාශියටම ය. පංචකාමයට හැමී තිබෙන සිත නිතරම පවතින්නේ පංචකාම විඳීමට සහ දුසිරිතට හැමීගෙනය. සුසිරිතය පවතින්නේ සිහි නුවනෙහි බලයෙනි. සිහිය නැමැති වර පටෙන් මිදුනු වහාම නැවත පංච කාමයට සහ දුසිරිතට හැමී. එබැවින් සිහිය නැමැති රැහැන අප්පමාද නම් වේ. ප්‍රමාදය මරණයට හෙවත් ජාති මරණාදී දුක් සහිත සසර ගමනට හේතු වේ. අප්පමාදය අමාතය හෙවත් අමරණීයත්වයට නිවනට හේතු වේ. නුවණ හැත්තා ප්‍රමාදයේ යෙදෙති. නුවණ ඇත්තා අප්‍රමාදවී එය ශ්‍රේෂ්ඨ ධනයක් මෙන් ආරක්ෂා කරයි.

මෙසේ සිත කිලිටිකරන ඒ. ඒ. කරුණු වෙන වෙනම වදාළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යමෙක් හිතෙහි විශුද්ධිය ඇතිකරගන්නා ආකාරය පැහැදිලි කරනව. එකින් එක එම උපකෙලශ සිත කිලුටු කරන බව නුවණින් දැක ඒ ඒ කාරණයෙන් සිත කිලිටි කරන උපකෙලශ එක එක දුරුවීමට පත්කරන බව වදාරා එයින්ම ත්‍රිවිධ රත්නයේ ගුණ දැන අවල ප්‍රසාදයට පත්වී ඔහු සොවාන් තත්වයට හෙවත් පළමු සංයෝජන ධර්ම තුන ප්‍රහීන කොට පිළිවෙලින් ඉතිරි මාග්ගිඥාණ උපදවා සතරඹස තරණය කොට අර්හත්වය පිණිස කළ යුතු තව යමක් නැතැයි සිය නුවණින්ම වටහා ගන්නව. සේදු වස්ත්‍රයක් මෙන්ද උණුවී උදුනේ මුව විටට පැමිණී බබළන රත්නයමෙන් සිත පිරිසිදු වී ලැබූ මාග්ගී ඵල අනුව උපේක්ෂාවෙන් මැදහත්ව වාසය

කරන බව සූත්‍රයෙන් පැහැදිලි කරනව. එමෙන්ම, ඇතුළත හා පිරිසිදු විමකටද, උපමා කරනව.

මේ දේශණාව අසමිත් සිටි තම පිළිවෙත වශයෙන් ගෞට බැස එම ජලයෙන් බාහිර ශරීරය සෝදා පවු සේදීම කරන සුන්දරික භාරද්වාප නම් බමුණාගේ එම වැරදි දෘශ්ඨියද, ඒ අමා ජලයෙන් සෝදා නිවන් දැක් වූ බවද සූත්‍රයේ අවසානයේ දැක්වේ. මෙම ව්‍යුත්පන්න සූත්‍රයෙන් අපේ සිතේ හටගන්නා අකුසල ධර්ම වෙත වෙනම පැහැදිලි කිරීම පමණක් නෙවේ. එයින් මිදෙන ආකාරය වස්ත්‍ර උපමාවෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැහැදිලි කරනව.

අකුසල ධර්ම අපේ සිතේ හටගන්නා ආකාරය “අකුසල සමාපත්ති” නම් සූත්‍රයෙන් වඩාත් පැහැදිලි කරනු ආකාරය මෙතැනදී පෙන්වාදීම උචිත සේ හැඟින. එම සූත්‍රයේදී අපුරු හේතු 05 ක් හේතු වශයෙන් පෙන්වනව.

- 01. ශ්‍රද්ධාව නැතිකම .
- 02. පවට ලජ්ජා නැතිකම
- 03. පවට භය නැතිකම
- 04. විශ්චිත නැතිකම
- 05. ප්‍රඥාව නැතිකම වශයෙනි.

මේ කරුණු 05 යමෙකුගේ සිතෙහි පහළවේද? එවිට ඔහුගේ සිත තුළ සිත කිලිටි කරන අකුසල් වැඩේ. යමෙකුගේ සිත තුළ ඉහත කී කරුණු තුළින් කියවෙන යහපත් පැත්ත එනම්, ශ්‍රද්ධාව ඇතිවේ ද (ත්‍රිවිධ රත්නයේ ගුණ දැන) ලජ්ජා, භය ඇතිවේද විශ්චිත සහ ප්‍රඥාව ඇතිවේද?, ඔහුගේ සිත පිරිසිදු වන කුසල ධර්ම උත්පාදනය වේ. නිවරණ බරින් නිදහස් වේ. යනුවෙන් වදාරා ඇත.

අද ලෝකයේ ජීවත් වන බොහෝ මනුෂ්‍යයින්ට නිතර සිදු වන්නේ ඉහත කී කුසල් වැඩෙන කරුණු පහ වෙනුවට අකුසල් වැඩෙන කරුණු පහ ක්‍රියාත්මක වීමයි. තමාගේ සිතින්ම දැකිය යුතු හේතු එලයන්ගෙන් යුතු දහමක් දෙසු ඒ ශාස්තෘචරයා පිළිබඳ හෝ ඒ දහම පිළිබඳව හෝ එයින් අමා සුවයට පත් ආයතී උතුමන් පිළිබඳව

හෝ ගුණ නොදැන ශ්‍රද්ධා ලජ්ජා, භය, විශ්‍යී, ප්‍රඥා, යන ගුණ හීන විමෝන් සත්‍ය මාගීය වැසි ඇත. එයින් අබුද්ධොත්පාද කාලයක ඇරඹුමක සේයාව වැටෙමින් ඇත. මාරයාගේ ග්‍රහණයට සියළු දෙනාම සියුම් ලෙස නතු කර ගෙන ඇති බව කිසිවෙකු නොදනී. ඒ මාරයාගේ අභිමතාර්ථයේ සේයාවය. මිනිස් සිතේ තෘෂ්ණාවේ බලවත් භාවය නිසාම ඇති වූ පාරිසරික විනාශයන් හේතුවෙන්ම ධර්මයේ සන්දිට්ඨික ගුණය දරා ගැනීමේ රැකගැනීමේ ශක්තිය හීන වී ඇත. ව්‍යුත්පම සූත්‍රයේ දැක්වෙන පරිදි ධර්මයේ අර්ථය මතුකිරීමට අප ජීවිතයට එකතු කරගත යුතු සූත්‍රයේ සඳහන් අවසන් උපක්ලේශය වන “ප්‍රමාදය” දුරුකොට “අප්‍රමාදය” කියන වචනය ගැන සැලකිලිමත් වුවහොත් මාරයා පෙන්වන මෝස්තරයට තෙරුවන් සරණ යෑම දන්දීම, බණ ඇසීම, වැනි ලකුණු ලබා ගැනීමේ මානසිකත්වයෙන් මිදීමට මග පෑදේ. මේ වන විට ඇතැමුන් මදුරුවෙකුට තිබෙන බිය තරම්වත් බයක් නැති සසර බිය නැවත සැබෑවට ඇති කරගත හැකි බැවින් “උපපනනානං ධමමානං පනානාය” උපන්නා වූ පාපී අකුසල දහම් ප්‍රභාණය කිරීම පිණිස ඡන්දං ජනෙති කැමැත්ත තිබිය යුතුය. වායමති වෑයම් කිරීම ද, චිරියං ආරහති විශ්‍යාරම්භ කිරීම ද, චිතතං පගගණනාති සිත දිරිමත් කිරීම ද, පදහති බලවත් උත්සාහ කිරීම ද, කළ යුතු යයි. එම සවච විභවග සූත්‍රයේදී දෙන ලද අවවාදයද නිතර සිහිකොට ව්‍යුත්පම සූත්‍රයට අනුව දුක් දුරුකිරීමට විශ්‍යී වැඩිය යුතුය.